

Bratislava a Viedeň štartujú unikátny projekt Turning Points zameraný na rozvoj hodnôt demokracie

Múzeum mesta Bratislavy otvorí moderné múzeum, ktoré celi najmä na mladých.

Bratislava, Viedeň 3. decembra 2025

Múzeum mesta Bratislavy (MMB) a Volkskundemuseum Viedeň (VKM) štartujú rozsiahly projekt Turning Points – Museums for a Democratic Future, ktorý získal podporu z programu Interreg Slovensko – Rakúsko spolufinancovaného Európskou úniou v celkovej výške 2,84 milióna eur. V rámci projektu vznikne nová pobočka Múzea mesta Bratislavy a vo Viedni prejde revitalizáciou historický bunker v správe Volkskundemuseum. Projekt posilní cezhraničnú spoluprácu múzeí, prinesie spoločný výskum najnovších dejín a vytvorí nové vzdelávacie programy pre mladú generáciu.

Jedným z hlavných výstupov projektu Turning Points na Slovensku bude otvorenie **novej pobočky Múzea mesta Bratislavy zameranej na dejiny 20. a 21. storočia**. S týmto cieľom MMB komplexne obnoví meštiansky dom na Beblavého 1, ktorý bol pre verejnosť dlho uzavretý. Múzeum zároveň vybuduje moderné digitalizačné pracovisko, rozvinie metodiku digitalizácie a začne so sprístupňovaním zbierkového fondu širokej verejnosti.

„Turning Points je projekt, ktorý predstavuje investíciu do našej spoločnej budúcnosti. Som rád, že Bratislava je jeho partnerom a že spolu s Viedňou vytvárame moderné vzdelávacie prostredie podporujúce dialóg naprieč generáciami. Potrebujeme inštitúcie, kde sa mladí ľudia učia porozumieť tomu, ako zásadné udalosti posledných desaťročí formujú naše životy a hodnoty, na ktorých stojí demokratická spoločnosť,“ uviedol primátor Bratislavy Matúš Vallo.

MMB chce v novej pobočke prispievať k rozvoju občianskej spoločnosti a vytvárať kritické povedomie o nebezpečenstvách totalitných režimov, a to prostredníctvom výskumu a digitalizácie kultúrneho dedičstva.

„Dáta z prieskumov ukazujú, že mladá generácia často nepozná zásadné udalosti posledných desaťročí, a práve to by sme prostredníctvom projektu Turning Points a nového

múzea venovaného najnovším dejinám chceli zmeniť. Cez osobné príbehy, súčasné umelecké intervencie a interaktívne formy učenia ponúkne priestor na rozvoj kritického myslenia a lepšie porozumenie historickým súvislostiam. Veríme, že nové múzeum sa stane živým laboratóriom, ktoré bude podporovať dialóg, porozumenie a prispeje k zvýšeniu odolnosti demokracie,“ hovorí Zuzana Palicová, riaditeľka Múzea mesta Bratislavy.

Volkskundemuseum vo Viedni v rámci projektu pripravuje čiastočnú obnovu bývalého civilného protiletckého krytu v Schönbornparku, ktorý sa postupne premení na nový verejný priestor na vzdelávanie a organizovanie podujatí.

MMB a VKM započali spoločný projekt s cieľom skúmať zlomové momenty najnovších dejín Bratislavy a Viedne 20. a 21. storočia, ktoré signifikantne formovali podobu oboch miest. *„To, že sa dve múzeá v Bratislave a vo Viedni spájajú, aby spoločne skúmali a otvárali diskusiu o týchto najvýznamnejších momentoch najnovších dejín, má jasný dôvod: železná opona padla už pred 36 rokmi a pre celú generáciu predstavuje vzdialenú minulosť. Zároveň sa myšlienka zjednotenej Európy dostáva pod tlak nových nacionalizmov a autoritárskych tendencií,*“ uviedol riaditeľ VKM **Matthias Beitzl**.

„Projektom Turning Points sa k týmto historickým aj aktuálnym súvislostiam približujeme z viacerých perspektív a chceme prispieť k posilňovaniu demokratických, otvorených a mnohvrstevných procesov. V centre nášho záujmu stojí otázka, prečo sa spoločnosti dnes opäť prikláňajú k autoritárskym modelom,“ doplnil **M. Beitzl**.

Hlavné aktivity projektu Turning Points:

- 1) Otvorenie novej pobočky Múzea mesta Bratislavy** zameranej na najnovšie dejiny v zrekonštruovanej budove na Beblavého 1, dobudovanie infraštruktúry a rozvoj kvalitnej kultúrnej ponuky v centrách Viedne a Bratislavy pre domácich aj zahraničných návštevníkov.
- 2) Vzdelávanie** – pre stredné školy v Bratislave a vo Viedni vzniknú nové programy zamerané na podporu historickej gramotnosti a kritického myslenia v kontexte demokracie. Múzeá chcú mladým ľuďom priblížiť, ako nedávne dejiny formujú dnešok a prečo je dôležité porozumieť ich súvislostiam.
- 3) Spoločný výskum** – projekt umožní úzku spoluprácu medzi Volkskundemuseum vo Viedni a Múzeom mesta Bratislavy, ktoré spoja svoje odborné znalosti a spoločne preskúmajú príbehy a udalosti, ktoré najvýraznejšie ovplyvnili identitu regiónu. Spoločný výskumný tím sa zameria na obdobie transformácie, skúsenosti obyvateľstva v čase kríz, ale aj dlhodobé spoločenské procesy s cieľom využiť získané poznatky v novej výstave a edukačných programoch. *„Hľadáme príbehy, ktoré ukazujú, ako ľudia dokázali reagovať na tlak dejín – či už vzdorovali, prispôbili sa, alebo vytvárali malé ostrovy slobody. Sú to príbehy o sile a krehkosti zároveň. Veríme, že spoločnosť, ktorá rozumie týmto skúsenostiam, dokáže lepšie reagovať aj na výzvy súčasnosti,*“ hovorí Jana Jablonická Zezulová, výskumníčka

najnovších dejín MMB.

- 4) **Doplnenie zbierok** najmä o predmety, dokumenty a osobné príbehy z obdobia po roku 1985, ktoré v múzeách chýbajú. Cieľom je vyplniť medzery v kolektívnej pamäti a vytvoriť priestor na komplexnejšie pochopenie spoločenských zmien.
- 5) **Digitalizácia zbierkového fondu MMB a vytvorenie novej online publikačnej platformy** sprístupní zbierky, predmety a historické dokumenty širokej verejnosti na výskumné i verejné účely jednoducho prístupným a atraktívnym spôsobom.

Projekt bude čerpať aj zo strategického partnerstva so štyrmi renomovanými inštitúciami: s hlavným mestom SR Bratislavou – oddelením školstva a mládeže, Bratislava Tourist Board, Ústavom pamäti národa a Österreichische Mediathek, ktoré spojila ambícia budovať informovanú a demokratickú spoločnosť, ktorá rozumie svojej minulosti a bude odolnejšia proti výzvam budúcnosti.

Sumár projektu

Názov: Turning Points – Museums for a Democratic Future

Hlavní partneri: Múzeum mesta Bratislavy, Volkskundemuseum Viedeň

Strategickí partneri: hlavné mesto SR

Bratislava, Bratislava Tourist Board, Österreichische Mediathek, Ústav pamäti národa

Celkový rozpočet: 2 840 895,21 €

Rozpočet MMB: 2 109 637 €

Spolufinancovanie z programu Interreg Slovensko – Rakúsko: 2 272 716,17 €

Trvanie: 1. 12. 2025 – 31. 7. 2028

Ciele: rekonštrukcia infraštruktúry, spoločný výskum, doplnenie zbierok, budovanie kapacít a rozvoj spolupráce, digitalizácia kultúrneho dedičstva, vzdelávanie o demokracii.

Kontakt pre médiá:

Mgr. Katarína Selecká

Manažérka PR a marketingu MMB

katarina.selecka@mmb.sk

+421 2 5910 08 38 alebo 0902 972 390

O MMB:

Múzeum mesta Bratislavy je s viac ako 155-ročnou tradíciou (1868) najstarším nepretržite pôsobiacim múzeom na Slovensku. V súvislosti so svojím zameraním spravuje mimoriadne diferencovaný a široko štruktúrovaný zbierkový fond (obsahuje viac ako 120-tisíc predmetov). Tvoria ho historické, archeologické, umeleckohistorické a etnografické artefakty, ktoré dokumentujú históriu mesta Bratislavy, fungovanie a rozvoj remesiel, priemyslu, vinohradníctva, správu mesta či podoby jeho kultúrneho a spoločenského života. Okrem tematických stálych expozícií múzeum spravuje aj národnú kultúrnu pamiatku hrad Devín, ktorý patrí k najnavštevovanejším hradným objektom na Slovensku, a lokalitu Antická Gerulata v Rusovciach, ktorá bola v roku 2021 vďaka svojmu významu zapísaná do svetového kultúrneho dedičstva UNESCO. Súčasťou zbierkového fondu je aj hodnotný súbor literárnych zbierok, ktoré tvoria pozostalosť Janka Jesenského. Múzeum mesta Bratislavy sa rozvíja ako moderná kultúrna a pamäťová inštitúcia, ktorá je zdrojom poznania dejín Bratislavy, miestom dialógu medzi minulosťou, súčasnosťou, ale aj obyvateľmi a obyvateľkami mesta. Citlivo vníma svoju úlohu pri definovaní a reflexii identity mesta či budovaní priestoru pre sociálnu inklúziu a trávenie voľného času, ktorý bude opakovane zaujímavý aj pre domáce publikum. MMB chce byť aktívnou súčasťou diania v meste a svoje témy a obsahy sprostredkovať cez súčasné formy komunikácie a programov.

O VKM:

Volkskundemuseum Viedeň je jedným z významných medzinárodných etnografických múzeí s rozsiahlymi zbierkami ľudového umenia a historických aj súčasných každodenných kultúr Európy. Založené bolo v roku 1895 a dodnes funguje ako združenie financované z národných zdrojov, externých grantov a vlastných príjmov. Neustále sa rozvíjajúca zbierka predstavuje základ pre angažovaný, v tom najlepšom zmysle slova politický a transdisciplinárny program kultúrneho a spoločenského múzea.